

Uppföljning av privata utförare av daglig verksamhet enligt LSS

Rapport 2024

2025-01-12

Innehåll

1	Inledning	3
2	Godkänna privata utförare	4
2.1	Kontroll av ansökan enligt LOV	4
3	Uppföljning	4
3.1	Löpande uppföljning	5
3.2	Händelsestyrd uppföljning	5
3.3	Uppföljning av ny utförare	6
3.4	Basuppföljning	6
4	Samverkan och dialog	9

1 Inledning

Kommunallagen tydliggör att när verksamhet genom avtal har lämnats över till annan utförare än kommunen ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Nämnden ansvarar för denna uppföljning, men även för att följa upp att socialtjänstens insatser för den enskilde är av god kvalitet.

Göteborgs Stad har infört valfrihetssystem enligt lag om valfrihet (LOV) för daglig verksamhet enligt LSS. Socialsekreteraren ansvarar för att stödja och vägleda den enskilde med beslut om daglig verksamhet vid val av utförare som kan vara privat eller kommunal. Den enskilde kan när som helst meddela socialsekreterare önskemål om byte av utförare.

Verksamhet som utförs av privat utförare där nämnden är huvudman följs upp på två nivåer:

- Socialsekreterare ansvarar för individuppföljning
- Enheten för kontrakt och uppföljning (EKU) följer upp att krav uppfylls i kontrakt/avtal med Göteborgs Stad*.

*Enligt överenskommelse med nämnden för funktionsstöd hanterar EKU som organiseras under äldre samt vård- och omsorgsnämnden valfrihetssystemet för daglig verksamhet enligt LSS.

Rapportens syfte är att ge ansvarig nämnd en bild avseende vilken uppföljning som genomförts och vad den visar. Genom rapporten får ansvarig nämnd inblick i vilken utsträckning utförare lever upp till ställda krav.

2 Godkänna privata utförare

2.1 Kontroll av ansökan enligt LOV

Ansökan om att bli privat utförare av daglig verksamhet kan lämnas löpande så länge Göteborgs Stad har ett valfrihetsystem. I handläggning av ansökan genomförs följande kontroller för att säkerställa att förutsättningar finns för att bedriva daglig verksamhet.

- IVO-tillstånd finns för att få bedriva daglig verksamhet.
- Inga uteslutningsgrunder enligt 7 kap LOV föreligger (exempelvis dömd för brott)
- Har betalat skatter, socialförsäkringsavgifter och är registrerad i aktiebolagsregister
- Har ekonomisk och finansiell ställning för att bedriva daglig verksamhet
- Referenser för kompetens och förmåga att bedriva daglig verksamhet
- Har verksamhetsansvarig som uppfyller krav
- Har kvalitetsledningssystem och rutiner

Resultat

Inga ansökningar om att bli privat utförare av daglig verksamhet har inkommit under året.

3 Uppföljning

Uppföljning av kontrakt/avtal med privata utförare genomförs på olika sätt:

- Löpande uppföljning
- Händelsestyrd uppföljning
- Uppföljning av ny utförare
- Basuppföljning

Uppföljning kan resultera i att utförare ska återkomma med en åtgärdsplan och därefter rapport om att åtgärder vidtagits.

Det finns 16 godkända och valbara utförare i Göteborgs Stad. Nio av dessa 16 har fler än en enhet.

Godkända och valbara privata utförare av daglig verksamhet:

1. AB Individkraft (två enheter, Individkraft Hisingen och Individkraft Långedrag)
2. Activlink AB (två enheter, Activlink AB och Activlink 2)
3. Concilia LSS AB
4. CONEXI AB - Conexi Bäckebo
5. Dagligverksamhet Kärnhuset ekonomisk förening

6. Forum Skill Ideell förening med firma Forum Skill (tre enheter, Mamas Retro Linné, Mamas Retro Gårdsten och Beateberg)
7. Frösunda Omsorg AB (två enheter, Frösunda Aktivitetshus Eriksberg och Frösunda Aktivitetshus Sisjön)
8. Föreningen Betaniahemmet (fem enheter, Badvägens dagliga verksamhet, Hanssons hus dagliga verksamhet, Konferens och service Föreningen Betaniahemmet, Nya Varvets dagliga verksamhet och Önnereds dagliga verksamhet)
9. Föreningen Grunden i Göteborg
10. Göteborgs Räddningsmission (två enheter, Kulturlabbet och Mediatorget)
11. Karriär-Kraft Nästa Steg ekonomisk förening (två enheter Karriär-Kraft Nästa Steg och Aardvark)
12. Move & Walk Sverige AB (två enheter, Move & Walk Lillhagasparken och Move & Walk Sisjön)
13. Nytida Solhaga by AB - Nytida Gruvgatan
14. Stiftelsen Bräcke Diakoni (två enheter, Bräcke daglig verksamhet Verksam och Bräcke daglig verksamhet Leffler)
15. TSM Daglig Verksamhet AB/ Munkhuset
16. Ågrenska AB

Totalt har 612 brukare valt privat utförare av daglig verksamhet vilket motsvarar 31 % av antal brukare med daglig verksamhet. Andel som valt kommunal utförare uppgår till 69 %. Motsvarande siffror föregående år var 29 % respektive 71 %.

Daglig verksamhet 2024		
Antal deltagare	Privat utförare	Kommunal utförare
1985	612	1373
	31 %	69 %

Uppgift från verksamhetssystemet Treserva per den 1 november 2024.

3.1 Löpande uppföljning

Löpande uppföljningen baseras på bevakning avseende olika parametrar i olika system och hos olika myndigheter utifrån aktuella krav gällande till exempel inbetalning av skatter och socialförsäkringsavgifter, uteslutningsgrunder, ekonomisk och finansiell ställning. Den löpande uppföljningen kan resultera i händelsestyrd uppföljning avseende aktuella krav.

Resultat - sammanfattande bedömning

Den löpande uppföljningen visar att utförarna sköter inbetalning av skatter och sociala avgifter. Samtliga har en stabil ekonomi och god kreditvärdighet.

3.2 Händelsestyrd uppföljning

Händelsestyrd uppföljning baseras på indikationer utifrån löpande bevakning samt inkomna synpunkter och klagomål.

Resultat sammanfattande bedömning

Under året har fem händelsestyrda uppföljningar genomförts och avslutats. Uppföljningarna berör medarbetares sysselsättningsgrad (1), social dokumentation (3) och beskrivning av tjänst/marknadsföring (1). Utförarna har vidtagit åtgärder.

3.3 Uppföljning av ny utförare

Privata utförare kontrolleras i samband med ansökan. För att säkerställa att förutsättningarna fortfarande är aktuella efter godkännande och inte har förändrats genomförs en uppföljning 9 till 12 månader efter uppstart. Verksamheten har nu hunnit etableras och kan därför följas upp i drift.

Resultat – sammanfattande bedömning

Fyra utförare har varit aktuella för uppföljning varav två avser sedan tidigare godkänd utförare som startat ny enhet under 2023. Två avser nya utförare i Göteborgs Stad. Dessa utförare har verksamhet även i andra kommuner.

Tre av fyra nya utförare bedömdes behöva vidta åtgärder avseende krav på sysselsättningsgrad, en ny utförare avseende att hantera Treserva kontra eget dokumentationsstöd samt en ny utförare avseende att hantera systematiskt brandskydd.

Det ställs krav på att minst 75 procent av arbetade tiden ska utföras av medarbetare med grundanställning på heltid. Det kan vara svårt för nya och mindre utförare att nå upp till detta krav i ett uppstartsskede innan utföraren har fått fullt antal brukare.

3.4 Basuppföljning

Basuppföljningens syfte är att följa upp att förutsättningar för kvalitet finns och att säkerställa att krav på utförare och tjänsten uppfylls. Basuppföljningen utgår från Göteborgs Stads riktlinje för styrning och uppföljning som anger att uppföljning ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att krav på verksamhet som överlämnats till annan regi uppfylls och att kontrollkostnad ska vägas mot kontrollnytta.

Följande underlag granskas i basuppföljningen och är utgångspunkt för årlig uppföljning och dialog med utförare:

- **Årsredovisningar, ekonomisk redovisning på enhetsnivå och registerkontroller**

Utföraren ska ha sådan ekonomisk stabilitet och finansiell ställning att uppdraget kan genomföras utan risk för störningar p.g.a. ekonomiska problem. Utföraren ska ha fullgjort sina skyldigheter avseende inbetalning av skatter och socialförsäkringsavgifter samt vara registrerad i aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register.

- **Kvalitetsrapport**

Syftet med kvalitetsrapporten är att utföraren ska redogöra för att utföraren säkerställt och utvecklat kvaliteten i utförandet till den verksamheten riktar sig till. Kvalitetsrapporten ska dessutom synliggöra det systematiska kvalitetsarbetet.

Kvalitetsrapport omfattar period 1 juni 2023 till och med 30 juni 2024.

Resultat – sammanfattande bedömning

- **Ekonomisk ställning, skatter m.m.**

Uppföljningen visar att utförarna sköter inbetalning av skatter och sociala avgifter. Samtliga bedöms ha en stabil ekonomi och god kreditvärdighet.

- **Systematiskt kvalitetsarbete**

I Göteborgs Stads förfrågningsunderlag för LOV daglig verksamhet enligt LSS ställs krav på att varje privat utförare ska ha ett eget ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som motsvarar kraven i Socialstyrelsens föreskrift, SOSFS 2011:9. Det betyder bland annat att utföraren ska ta fram egna rutiner med ansvarsfördelning för olika aktiviteter utifrån sin specifika organisation. Utföraren ska även ha egna verktyg för att registrera och sammanställa synpunkter, klagomål och avvikelser.

De privata utförarna är av olika karaktär. Av de utförare som följs upp är sex föreningar, nio aktieföretag och en stiftelse. De privata utförarnas verksamhet skiljer sig åt avseende hur stor verksamheten är i antal platser, inriktning och vilken målgrupp utföraren riktar sig till. Antal brukare varierar mellan verksamheterna och därmed även hur många medarbetare utföraren har. Det finns dagliga verksamheter med åtta brukare upp till 100 brukare. Det kan i sin tur påverka omfattningen av det systematiska kvalitetsarbetet.

Verksamheternas breda variation avseende storlek, inriktningar och målgrupper gör det svårare att se gemensamma mönster hos utförarna. Det är flera utförare som beskriver hot- och våldssituationer av olika slag och det finns utförare som beskriver ökad psykisk ohälsa hos brukarna. Det ökar kraven på verksamheterna att arbeta förebyggande både på verksamhets- och individnivå. Fler utförare beskriver fokus på social dokumentation 2024 vilket skulle kunna tyda på ökat behov av fokus på informationsöverföring kring brukaren och på individuella och aktuella genomförandeplaner.

Förvaltningen har uppmanat privata utförare att använda sig av Sveriges kommuners och regioners (SKR:s) brukarundersökning inom daglig verksamhet som ett led i sitt systematiska kvalitetsarbete. Sex utförare med åtta dagliga verksamheter (enheter) har deltagit 2024. Övriga utförare beskriver att de genomför egna brukarundersökningar och arbetar med resultatet.

Av kvalitetsrapporterna framgår att utförare planerar, leder, kontrollerar, följer upp, utvärderar samt förbättrar sin verksamhet med stöd av sitt kvalitetsledningssystem.

Tre utförare av 16 har brister i olika grad i sitt systematiska kvalitetsarbete och ska vidta åtgärder. Utförarna behöver utveckla sitt arbete med riskanalys, egenkontroll, synpunkter, klagomål och avvikelser.

Nedan ges en överblick över systematiskt kvalitetsarbete som berör flera utförare.

Riskanalys

Riskanalyser innebär att den som bedriver verksamheten är framåtblickande, det vill säga arbetar förebyggande. Riskanalyserna ska genomföras fortlöpande utifrån verksamhetens inriktning eller om hela eller delar av verksamheten tidigare bedömts vara särskilt riskfylld. Riskanalyser kan även behöva genomföras inför förändringar av en verksamhet eller av personalens sammansättning och innan nya arbetssätt eller metoder börjar tillämpas.

Vad som är risker kan variera mellan verksamheterna. Exempel på risksituationer som flera utförare har beskrivit:

- Förändring av organisation, byte av lokal, chef m.m.
- Brukares utåtagerande, utmanande beteende
- Inför uppstart av ny brukare
- Risker för personskada i lokal eller med utrustning i olika aktiviteter

Egenkontroll

11 av 16 utförare har i sin egenkontroll upptäckt brister av olika slag i den sociala dokumentationen. Exempel på åtgärder är översyn av rutiner och arbetssätt och stöd till medarbetare i vad som ska dokumenteras

Ett mindre antal utförare har i egenkontroll sett brister i kännedom om verksamhetens rutiner. Exempel på åtgärder är utbildning och genomgång av rutiner i verksamheten.

Synpunkter och klagomål

De klagomål och synpunkter som beskrivs i utförarnas kvalitetsrapporter berör generellt sett olika områden. Synpunkter och klagomål som finns i flera verksamheter berör lokal och utrustning. Ett mindre antal berör brukares bemötande/samspel med varandra alternativt medarbetares bemötande av brukare och brister i anpassningar utifrån brukares behov.

Exempel på åtgärder är anpassningar i lokal, rutiner för hantering av utrustning, arbetssätt och samtal med fokus på bemötande.

Avvikelser

Avvikelser som rapporterats berör, liksom synpunkter och klagomål, varierande områden. Avvikelser som finns i flera verksamheter berör hot och våld. Ett mindre antal berör mindre personskada, brister i miljön och följsamhet till brukarens genomförandeplan.

Exempel på åtgärder är anpassningar i miljö och arbetssätt, utbildningsinsatser och arbete med rutiner (ta fram eller uppdatera).

Lex Sarahrapporter

Kategori	Antal	Bedömning	Anmälan till IVO	Åtgärd
Hantering av beteende (självskada/skada på egendom), sexuellt övergrepp brukare mot brukare	3	Ej missförhållande		Nya förhållningssätt och rutiner kring individ, stöd, rådgivning, krissamtal, säkerhetsplaner framtagna.
Hot och våld, självskadebeteende, brukare håller fast annan	2	Missförhållande		Riskbedömning, utbildning. Rutin uppsikt tagits fram.
Utebliven medicin pga missat att påminna i samband med egenvård	1	Ej missförhållande		Nya förhållningssätt och rutiner kring individ.
Omvårdnad, lämnats utan uppsikt	1	Ej missförhållande		Personalsamtal, repetition och förtydligande av rutin/handlingsplan.
Brister i säkerhetsrutiner vid mottagandet av brukare, särskilt vid avvikande situationer som sena färdtjänstresor.	1	Allvarligt missförhållande	1	Förstärka skriftlig kommunikation, införa utbildning för hantering av rullstolsbundna personer, uppdatera mottagningsrutiner och genomföra regelbundna övningar.

4 Samverkan och dialog

Enheten för kontrakt och uppföljning samverkar och träffar löpande andra verksamheter med uppdrag att kontrollera och följa upp verksamhet inom vård och omsorg.

EKU ingår deltar i LOV-nätverk med GR-kommunerna samt i nationellt LOV-nätverk som samordnas av SKR.

Enheten för kontrakt och uppföljning har löpande kontakt med utförare för att genom olika kanaler informera, föra dialog, samordna kontakter och ge annan service med syfte att ge förutsättningar för att ”göra rätt” och uppfylla krav.

Exempel på kanaler:

- Uppstartsmöten för nya utförare
- Funktionsbrevlåda
- Funktionstelefon
- Dialogmöten för godkända utförare
- Webbssidor på goteborg.se för tillgänglig information